

Apare de trei ori in septemana: mercuri-a
vineri-a si dominica; in septemanele cu
serbatori inse numai de doue ori.

Pretiuu pentru monarchia:
pe unu anu . . . 10 fl. — cr. v. a;
„ diugetate de anu 5 „ — „ „ „
„ unu patrariu . . . 2 „ 50 „ „ „
Pentru Romania si strainetate:
pe anu . . . . . 30 franci;
„ diugetate de anu . . . 15 „

ALBINA

Enumeratiuni se facu la si prin dnu
corespondenti ai nostri, la tote postele, si
de a dreptulu la Redactie, Stationsgasse
Nr. 1. unde sunt a se adresa tote cate
privescu foia. Cele nefrancate nu se pri-
nescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anuencie si alte comunicatiuni de
caracteru privat, se raspunde cate 6 cr. de
linia; repetitiile se facu cu pretiu scadutu.
Tassa trariale de 30 cr. v. a. pentru
odata, se anticipa.

Invitare de prenumeratiune la „Albina,”
pre perioadele anului 1876,
cu pretiurile si conditiunile, ce se vedu in frun-
tea foii.

**Asta septemana Albina apare re-
gulatu de 3 ori.**

Budapesta, in 10/22 fauru 1876.

Despre rezultatulu alegerilor de alalta-
ieri in *Francia*, cate reporturi sosira, tote con-
stata invingerea Republicanilor.

Pana ieri sera au fost conostrate 452
alegeri; intre acestea *Republicanii Gambet-
tisti* 171, *Republicanii* de ai lui *Thiers* 62;
Republicanii mai moderati 34; *Republicanii*
radicali 16; de totu *Republicanii* 283; *Monar-
chisti* si mai vertosu *Bonapartisti* 75; ér 94
fora maiortate absoluta, unde adeca la 5 mar-
tiu va trebui a se face alegere noua.

Gambetta a esitu alesu in tote patru urbile
principali ale *Franciei*; *Louis Blanc* a reesitu
in doue cercuri ale *Parisului*; *Tiers* inca aste
alesu in cerculu seu din *Paris*.

Dupa cea mai noua depesia de astadi,
dintre conostratele 528 de alegeri; *republicane*
sunt 310, *conservative* 23, *legitimiste* 25, *bo-
naparteste* 62, ér 108 *nedscise* prin maiortate
absoluta.

Astfelu *Republic'a* déjà este asecurata.

Totu pre acelu timpu avura locu in *Boe-
mia*, in cercurile rurali, alegerile pentru *Diet'a*
tierii, unde poporul bine luminatu si disci-
plinatu ér alese pre deputatii sei de mai nainte,
toti cehi declaranti, si numai unu unicu cercu
onorá cu o mica maiortate de 8 voturi gover-
nementalii.

Scirile din *Spania* nu mai lasa indoieia.
ca rescóla *Carlista* trage de mórte. *Dominica*
trecuta *Primo Riviera* ocupá cea mai poterica
cetate, *Estella*, aceea in a careia combatere
a cadutu ach vr'o duoi ani bravulu veteranu
Concha, si carea nu se mai potea tiené, dupa
ce vinerea trecuta acelasi *Primo* luase cu
asaltu fortareti'a din muntele *Montejurra*, ce
dominedia *Estella*. Prin aceste invingeri a
trupeloru regali si provincia *Navarra*, cea
mai insemnate pentru rescóla, este curatita de
rescolati, si acestia dupa cele mai noue sciri
telegrafice — fugu in tote partile, respindu-se
prin munti si codri si peste fruntarie! Este si
timpulu o data.

Din *Constantinopole* tote reporturi le mai
noue spunu lumei, ca bietulu *Sultanu* numai
cu mare nevoia, chiar fortiatu de represen-
tantele *Austro-Ungariei* si alu *Angliei* si *Ger-
maniei* — a primitu propunerile dlui c. *An-
drassy*, intre svercoliri si injurature cum-
plite! De aci se póte deci pricepe, ca ce
sórte voru se aibe, cu ce sinceritate voru se se
essecute acelea! Si asiá nime nu se va mirá,
ca lumea nepreocupata de perulu cretiu alu
magiarulu diplomatu, pre intréga acest'a
comedia-pacala nu dá nemica, ér *Serbia* si
Montenegro din respoteri se prepara de lupta.
Numai ai nostri bieti diplomati si dni de
la potere, ei insisi se imbéta cu illusiunile,
cumca prin manoper'a loru déjà este pacifi-
catu *Orientele*!

Amitiramu de euendu despre fain'a ce
se respandi, cumca *Roman'a* ar fi denegatu
Portei otomane tributulu, motivandu denegarea
cu aceea, ca *Port'a* ar fi obligata a apera *Ro-
mania* in contra ori-ceatacu din afara, dar ea
nu este in stare a se apera nici pre sine, in
contra poporulu sale!

Acum vine „*Jour. de Buc.*“ semi-ofi-
ci alele guvernulu *romanu* si rectifica — mi-
nunatu:

„*Argumentatiunea fainei nu este fora
logica*; dar asiá credemu, ca deductiunea si
aplicarea ar fi ceva priá pripita.“ — Astfelu
de rectificare nu potemu a nu apretiuť.

Budapesta, in 22 fauru,

Cas'a reprezentatiua a Dietei magiare,
continua a se ocupa de proiectulu de lege
alu guvernulu pentu manipularea dári-
loru directe.

La acésta desbatere pe articli, ieri pen-
tru prim'a óra de unu anu, de candu gover-
niulu d-lui *Tisza* este la potere, acestu gu-
vernu suferi o cadere grea, ce produse
multu necasu in partizani.

Adeca: la §-lu dlu *Mocsáry L.* din
stang'a extrema fece amendamentulu, si-lu
motivá escelentementu la *agricultori*, resp.
la economii *plugari*, anele de sementia
se fie scutite de essecutiuni pentru dare.
Guvernulu si cu gard'a sa, adeca cu „*libe-
ralii*“ sei cei mari, se opuse din tote pote-
rile, si dlu *min. Széll* si-desfasia totu te-
saurulu mintii si sciintii sale in contra
amendamentulu: totusi acel'a, ca unulu
dictatu de sentiulu dreptatii si umanitatii,
fu primitu cu 107 voturi contra 79!

Nu se póte descrie furia dlui *Tisza*,
carele in data si facu grele imputatiuni
mameluciloru sei; si acuma se vorbesce,
—dar credemu ca fora temciu, — cumca nal-
tulu parintescu guvernulu va lucrá in *Cas'a*
de susu, prin supremii omitti ai sei si prin
episcopii cei absolutu supusi vointiei ste-
panirii, ca acestu beneficiu pentru bietii
plugarii se se stérge din lege. Noi firesce,
am svatoí nalteti stepaniri, se se impace cu
acésta fórte drépta si umana mesura a
legií! —

Pericululu versárilor de ape, din colu in
Cislantia a incetatu; daunes'au facutu mari,
dar de acolo ghiati'a s'a scursu. Acuma in
pericululu cresce la noi in *Ungaria*. De prin
tote partile sosescu reporturi despre imbul-
diri de apa si de sloi pre riuri, despre para-
sirea tiermuriloru si rumperea puntiloru.

Aici in capitele, precum si in susu si in
diosu pre *Dunare*, ap'a cresce, ghiati'a abia
se misca si periculu este imminente. Tote dispo-
sitiunile sunt luate spre intempinare-i.

Procesulu nostru de pressa.

Desbaterea s'a inceputu abia pe la 10^{1/2}
óre; scaunulu juratiloru s'a constituitu inte,
de óra-ce procurorulu n'a facutu nici o escep-
tiune si si din partea acusatulu numai duof
s'a exceptiunatu.

Ací observámu, ca precum la desbaterea
din 11 ianuariu elementulu *burgesiei* a pre-
cumpenitu, chiar dupa combinatiunile partiloru,
asiá asta data intre cei 12 jurati invetiati si

anume advocatii au precumpenitu, si colo
burges'a, ici *juratii* au decisu! Notámu acest'a
espresu, pentru ca a nume junimea nóstra se
ièe essemplu, se invetie. —

Dupa cetirea acusei, aperiatoriulu acusa-
tulu, totu Dr. *Füzesséry* celu din rondulu tre-
cutu, ceru la primul locu, a se indreptá acús'a
asupra invetiatoriulu din *Beregseu Mircea
Andreescu*, celu-ce si prin epistola si la ascu-
tarea sa naintea tribunalulu regiu din *Tem-
sióra* s'a reconoscutu pre sine de autorulu
corespondentiei incriminate; aceste cereri inse
nu s'a datu locu, mai vertosu pentru ca
Babesiu de felu n'a declinatu de la sine re-
sponsabilitatea si nici n'a reconoscutu, cumca
aceea correspondentia ar fi numai si intréga a
lui *Andreescu*.

Apoi s'a trecut la probe. Procurorulu a
presentatu o declaratiune a maiorulu *Stan-
covicu*, afirmandu ca aceea ar fi coramisata de
duoi oficiari regii si ar dovedí pe deplin, cumca
ataculu si insultatiunea lui *Ivacicovicu* in
Ciacova nu s'a intemplat. — *Babesiu* reflectá,
ca unulu dintre martorii subscrisi la aceea
declaratiune, anume *Putnik István*, nu este
oficiariu, ci advocatu si inca unulu carele stá
sub cercetare criminala pentru falsificatiune;
pre celalaltu mortore nu-lu conósce. — Aperi-
atoriulu, Dr. *Fúze-séry*, face esceptiune peste
totu in contra documenteloru acuatorulu, si
produce unu contra-atestatu alu d-lui Maioru
Stancovicu, carele dovedesce naintea duoru
marturii demne de crediementu, cumca densulu,
dlu maioru, intr'adeveru a atacatu si insultatu
in modulu celu mai ageru pre dlu supremu
Comite *George Ivacicovicu*. — Procurorulu
se aréta surprinsu de acésta dovéda si cere sus-
pinderea pertractarii, pentru ó'a poté constata
adeverulu intre aceste documente condradi-
cetórie.

Judetiulu dupa o scurta consultare se
pronuncia pentru ne-admiterea documenteloru
si esceptiuniloru si trecerea la desbaterea causei
in meritu.

Si acuma acuatorulu, reprezentantele
procurorulu generale, dlu de *Rozgonyi*, si-n-
cepe pledoarulu, esplicandu ce lucru mare este
onórea, cum aceea si in pustietate trebue ape-
rata, cu atátu mai multu intr' unu statu de
dreptu si anume onórea atacata a unui inaltu
functionariu de statu; apoi aréta ca ónorea
d-lui supremu comite *Ivacicovicu* este vate-
mata in ce'u mai brutale modu de „*Albina*“,
respective de *Babesiu*, si cere declararea
acestui de vinovatu, pentru repararea onórei
aceluiu. —

Aperiatoriulu, in cuventare mai lunga,
esplica ca: déca este vatemare, apoi aceea a
facut'o ataculu publicu in *Ciacova*, ér nu
„*Albina*“, si déca in „*Albina*“ prin reproduce-
rea reporturiloru despre acelu atacu s'ar fi
comisu o nedreptate, apoi ea dupa lege este a
se atribui corespondintiloru, ér nu *Redactore-
lu*, cu atátu mai pucinu, cáci acest'a chiar a
provocatu rectificarea, pre care a si publi-
cat'o cu placere si asiá pledéda pentru achi-
tarea acusatulu. —

Babesiu cu energia si-pronuncia su-
perarea, ca de ce acusatuneá nu ia lucrulu
cum este elu, de ce ea mortisiu representa lu-
crulu, ca si candu „*Albina*“ ar fi defaimatu pre
Ivacicovicu. „*Albina*“ n'a atacatu pre acest'a
ci l'a reflectatu ca lumea vorbesce, cum ca ar
fi fost atacatu de dlu *Stancovicu* in publicu,

forțe uritu, si că densulu in locu d'a se aperi, a tulit'o ca unu piticu, ceea-ce nu se pôte suferi de la o persóna, carea reprezenta pre MSA Domnitoriulu într'unu comitatu mare. *Babesiu* subserie cele ce a disu acusatariulu despre santient'a onórei, dar tocmăi acést'a i-a facutu de detorintia, a provocá pre *Ivacicovicu*, sè-si apere, sè-si spele onórea atátu de uritu atacata si mangita in Ciacova.

Dlu acusatore a splicatu forțe frumosa chiamarea diaristicea, dar unulu si inca principale oficiu alu ci l'a trecutu cu vederea: *drep-tulu si detorint'a d'a privighiá asupr'a moralitatii publice, si desclinitu la organele publice!* Acestu oficiu sacru si-l'a implinitu „*Albina*“ prin articulu incriminat.

Babesiu din capulu locului a avutu cea mai deplina convingere, că ataculu s'a intemplat, si cu tóte acestea, din crutiare cătra dlu *Ivacicovicu*, nu numai că n'a publicatu insulta ca *positiva*, ci nici n'a publicat'o *romanesce*, ca s'o pricepa poporulu; apoi de si a sciutu cum si prin cine s'au esoperatu declaratiunea dlui *Stancovicu*, a conosciutu mai vertosu bine pre *Putnik*, cu tóte acestea pre bucuros a primitu si publicatu rectificarea si resp. desmintirea. din cari tóte se vede, că intentiunea Redactiunei Albinei a fost cea mai morale si binevoitória, adeca d'a provocá *repararea onórei* reu mangite a dlui supremu comite *Ivacicovicu*.

Deci deca acusatariulu crede că prin acést'a fapta si intentiune *Babesiu* a facutu o crima, lu-róga, sè cutese a o spune pe has'a faptei cum s'a intemplat ea, sè cutese a argumentá de adreptulu asiá: *Ori-ce batjocura s'ar face unui inaltu demnitaru de stat, ori-ce batjocure, ori din ce cause intemeiate ar vorbi lumea despre atare domnu, — diaristicea nu i este iertata a lud notitia de acést'a, nu i este permisu a cere sèma, a cere rectificare.* Deca dlu acusatariu vá argumentá astfelu, atunci i vom pricepe acús'a si vom sci, că dorese pentru demnitaru publicu „*salva guardia*“, adeca imunitate seu privilegiu, d'a fi insultati si mangiti ori cătu, ori prin cine, ori pentru ce, fora d'a fi admoniti si criticati prin diarie! Dar, in acestu casu, ce ar ajunge chiar condamnarea?! Prin aceea onórea lui *Ivacicovicu* nu s'ar repará, ma inca si mai reu ar fi blamata; căci nevinovatulu s'ar aduce viktima patatului, s'ar comite o nedreptate, pentru d'a se spelá unu ticalosu! Guverniulu deca voia a constatá adevèrulu si a repará onórea omului seu, trebuia sè urmedie ca si in casulu lui *Besze János*, nu sè traga in judecata diaristicea, ce a luatu notitia de vócea publica scandalisata, ci sè iée in cercetare disciplinaria pre *Ivacicovicu*, unde dovedindu-i-se innocentia, sè publice prin foi rezultatulu, ér dovedindu-i-se via'a, sè-i publice redicarea din postu. Acést'a procedura am pricepe-o; ér césta de facia de buna sèma că nu i-a potut'o recomandá de cătu ori ignorante in dreptu, ori voituri de reu. — *Babesiu* respinge de la sine acús'a de calumnia. —

Acusatariulu publicu, dlu *Rozgonyi*, unu veteranu dintre principalii barbati ai procuraturii regie, invederatu se aflá in perplexitate si asiá si-luá refugiulu la o apucatura noua. Elu scóse o epistola a lui *Babesiu* cătra *Ivacicovicu* si prin aceea voi a stigmatisa pre *Babesiu* de „*amicu perfidu*“ alu lui *Ivacicovicu*! — Aeratoriulu protestá in contra producerii acestei epistole ne-iusinate in procesu; *Babesiu* protestá in contra citárilor false din acea epistola, ci pretinse a se ceti ea intréga. — *Judetulu* nu admise cetirea, dar lasá in libera voia provocarea la acea epistola. Astfelu procurorulu spuse, că *Babesiu* in acea epistola numesce pre *Gioca* „*amatulu seu*“ si vorbesce de numele „*Ivacicovicu*“ ca de unulu pre care lu-stima, si totusi lu-espuse prin „*Albina*“ prostitutiunei publice. Dómne feresce de acést'a iubire si stima la Romani! La magiari cu totul altfelu sunt acelea. — Ceru deci cu intèntire *condemnarea*. —

Aeratoriulu protestá in contra unei ast-

feliu de incercári necruitióse d'a interitá animele juratiloru, aretadu că acést'a apucatura nu pôte dovedi, de cătu lips'a de argumente juridice si logice intru acusa. —

Babesiu spuse diu firu in peru istoriculu si cuprinsulu epistolei din pusunariulu dlui procuror, constatandu ci chiar acést'a epistola este o eclatante dovéda leialei intentiuni a sale si a culpositatii „*amatulu Gioca!*“ Epistola s'a scrisu atunci, cundu procesulu se declinase de la *Babesiu* si s'urma in contra lui *Andreescu*, si *Babesiu* dice prin aceea lui *Gioca*: *Baga sém'a, că pana am fost eu persecutatu, nu ti-asi fi disu unu cuventu o data cu capulu; dar acum este vorb'a de unu corespundinte, pre carele trebue s'lu aperu cu tóte armele posibili si ocestu te potu nimici; — de tine nu-mi pare reu, dar poti numele unchiloru tei, pre cari tare i stimu si de aceea me va doré a blamá numele e pórt'a si ei. Multiu mesce-te cu satisfactiunei ce ai primitu prin publicarea desmintirii si nu te espune blamagiului!* — Ei bine, *Babesiu* n'a fost nici o data amicul lui *Gioca*, ba acést'a pururia din respecteri a lucratu susu si dosu in contra lui *Babesiu* si s'a mandritu de succesele, de paralisarile tuturor planuriloru nationali ale acestuia; si cu tóte *Babesiu* avutu sè-lu crutie, sè-i dèe ocaziune d'a-si salvá onórea si pusetiunea! Er elu merge in nebul'a sa pana a dá in manele contrariloru chiar epistola confidentiale a lui *Babesiu*, ce indoitu lu-blamédia! —

Atát'a este in essentia cuprinsulu acusei si aperiarii. Verédiculu juratiloru si sententi'a tribunalului dejá o conosciu cetitorii nostri.

Mai avemu a spuhe, că precátu de asediata a fost aperiarea lui *Babesiu* la 11 ianuariu, asta data parte pentru apucaturele necorecte ale acusatariunei, dar mai vertosu aflandu-se elu abiá in reconvalescentia dupa unu morbu, de care jacu intréga septemana de mai nainte, aperiarea i-a fost iritata si de repetite ori veemente facie de procuror si de *Gioca*. Dar ilustrulu presedinte alu tribunalului conductoriu de jurati, de dóne ori cu bunu tactu si tóta crutiarea l'a admonitu a se moderá, si *Babesiu* pururia cu recunoscintia s'a acomodatu.

Astfelu si acestu procesu alu domniloru in contra lui *Babesiu* si a Albinei, se terminá in contra dorintiei si stáruintiei lor. Dóra se vor multiam de ocamdata cu aceste dóne fiascuri.

Aflamam cu cale, a descrie acestu alu duoilea procesu mai pre largu, pentru că si foile domniloru fecera cam asemenea, dar mai vertosu pentru ca publiculu nostru si anume junimea nóstra ce se prepara la lupta sè póta conosci si invetiá natur'a astoru persecutiuni politice, de cari multi pré multu se temu, unii chiar tremura si se ingrozescu pana si de umbr'a lor!

Buna pricepere de lucru, consciintia curata si curagiu sè avemu: apoi amenintiarile domniloru seu chiar persecutiunile loru disparu ca si strigoii, cătu vom merge asupra-li cu frunte resoluta. —

Si acuma ca de inchiaiare a acestoru episode sè ne intrebám si sè respicám: *care este caus'a acestoru amare si inversiunate persecutiuni din partea inaltulu si pré puterniculu guvernulu liberalu alu dlui Tisza?*

Dupa tóte căte am potutu aflá, nemicu alt'a, decátu temerea că, totu s'ar mai poté aflá unde-va vr'unu cercu romanu, carele sè facu domniloru mereu pacoste, d'a mai alege o data pre *Babesiu* in Dieta, de unde apoi ar poté urmá *essodulu* si anatemu, cu care a amenintiatu odenióra pre domni magiari partit'a nationale. Va sè dica: *consciint'a neliniscita a domniloru.*

Li potemu ascurá inse pre domni nostri, că *Babesiu* nu numai nu se mai gandesc la de acelea, ma elu pré bine scia, că intr'adeveru astadi nu essiste cercu sub imperati'a ungurulu, care se mai cutese a alege si tramite la Diet'a magiara pre unu omu atátu de pocitu

Fie domni magiari linisciti, că din partea Romaniloru intre imprejurările de astadi nu li va veni pre capu acea pacoste. —

Budapesta, in 21 februaru n. 1876.

„*Caote si miseria; asiá nu mai pôte remané!*“ Astea sunt eschiamatiunile, astea sentintiele, cu cari si-nchiaia „*P. Napló*“ de dominec'a trecuta unu reportu despre starea de astadi a Comitatalu *Torontalu*, celui ce pururia mai nainte trecea de celu mai avutu si mai fericitu in tíera! Intr'adeveru se redica omului perulu in capu, cundu cetesce cele ce se scriu din acele párti despre nespus'a *seracia* nespus'a *rea administratiune* a pártiloru banatece — astadi sub sistem'a constitutionale si sub liberalea administratiune a domniloru magiari! Noi, dejá nu mai cutesám a publicá cele ce ni se repórt'a de a dreptulu, pentru ca sè nu fimu tassati de respanditori de inintune asupr'a domniloru, dar las' că publica foile domniloru destule; căci in fine, pôte că politici patimasi, ca cei de astadi la putere, voru fi socotitu, că las' créscá miseria in acele párti, las' manance lupi pre ómeni, că ei nu sunt magiari! Dar apoi logic'a, sórtea, nesusulu intimu alu lucruriloru inca mai iute si mai cumplitu, de cătu ce s'ar fi asteptatu, adusera lucrurile acolo, in cătu domni si poporatiunea magiara nu mai pucinu trebue sè senta consecintiele tuturor releloru gramadite asupr'a tierii! Este unu lucru ne mai pomenitu, ceea-ce astadi se intempla la noi pre fie care di. Bietulu poporu, ungu, romanu, serbu, nu pôte capetá nici cele mai nice sume de bani pentru acoperirea urgintiloru sale trebuintie, de cătu pe langa camete si garantii indicite si chiar insutite. Trebue sermanii se deoblege pentru 7—8 florini ce primescu, câte 36 pon' la tótna, adeca pre 6—7 lune! adeca câte 700—800 procente!! Alti de acuma sunt siliti a-si vinde productele ce voru avé la véra, cu preturi de diumetate si de a trei-a parte, etc. etc! Ei bine: unde o sè ne duca acést'a? Mai e acést'a tíera, patria, politica, administratiune, libertate, civilisatiune, — séu tortura de mórt'e, sclavagiu miserabile?! Si asiá pricepem si aflám deplina motivata sentiti'a din „*P. N.*“ că este „*caote si miseria*“, si si noi am crede, că „*asiá nu mai pôte remané!*“ — cu dorere in sa pronunciamu, că noi ori cătu ni incordámu privirile, nu potemu sè observám nici dintr'o parte ivindu-se nici cele mai nice semne de indreptare! Si cea-ce pre noi mai multu ne dóre si ne prinde mirare e, că cum MSA, adoratulu nostru Imperatu si Rege, intru carele pururia s'au concentratu sperentiele poporului romanu, cum MSA, despre carele scim că are a sa propria politia, ce din di in di trebue sè-i descopera starea tierii, nu vine o data la reconóscerea, că calea de 8 ani este gresita, este ruin'a tierelor, poporelor, Tronului, Dinastiei!! Imperatulu *Iosifu alu II-lea*, in astfelu de cercustantie triste, de 10 ori pon' acú intreprinde calatorie incognito printre poporu si se convingea in persóna despre colosalile rele, ne mai pomenit'a miseria, ce indura poporulu prin gresielele domniloru, si — *ajutá* . . .

L. Panciova in Banatu, in fauru 1876.

De lungu timpu, On. Redactiune, stimabil'a foia „*Albina*“ nu mai aduse nici o scire din aceste párti ale nóstre si ale romanimei, in cătu intr'adeveru, deca proverbulu ar stá, in acelu poporu este mai fericitu, despre carele se vorbesce mai pucinu, apoi noi p'aici ar trebui sè fimu forțe fericiti. Dare-ar Ddiu, ca sè fimu măcar si numai de diumetate, măcar si numai cătu de cătu, unu picutiu — fericiti! D'ar cundu in tíer'a intréga, cu totu cu noi, cu fost'a granitia militare — *nime*, nici chiar jidanii, nici chiar tiranii nu sciu de cătu a se valerá si sbierá că mergu tóte reu, tóte anapod'a si pre dosu, apoi — de unde sè mai fie,

se gasésca urma de bine si de fericire in poporu, si mai vertosu la noi pre aici, in poporul luat si datu cu sil'a sub o stepanire, lui-si cu totul straina?!

Nu numai că — nemic'a nu se indrépta, nemica nu incepe a merge mai spre bine la noi, dar — reulu, si cu reulu desperatiunea incepe a se lati totu mai tare si a petrunde si a prinde radecine totu mai afundu.

Apoi mai nainte se aflau agenti de ai stepanirii printre noi, cari ocaasionalmente cu noi dimpreuna constatau si reconoscau reulu seu relele, dar ni imputau, că — „asiá vi trebuie; de ce ati alesu deputati nationali si opozitionali la Dieta, de ce ati plesnit peste facia, cu ne'credere pre stepanirea magiara, pre carea a pus'o Imperatulu ca sè vi véda de necasuri si sè vi le vindece, dar pre care voi o respingeti ca nebuni!“ — si erau multi, slabi de angeru, cari se plecau acestui argumentu: astadi, de candu fostii graniceri vediura si parte mare contribuira, ca lá Biserica-alba sè se aléga guvernamentalistu si mamelucu, dupa dorint'a, tipulu si asemenarea domniloru, omu care — dieu nu li va turbura ap'a nici o data — si totusi binele nu se mai aréta, ér ceulu tocmai in pártile acelu cercu mare, cu Stupa deputatu la Dieta, cresce pre vediute, fora tóta sfiel'a si control'a, astadi au amutitu si chiar disparutu agentii cei cu imputatiunile, ér pre unde se mai intempina câte unulu, apoi nu mai vrè sè scéte, sè reconósca vr'unu reu, ci care canesce ni plesnesce peste facia că: „asiá trebuie, asiá este bine pentru noi; că — poporul asiá nu devine pré sburdatu, nu turba si nu se redica cu pretensiunile sale in capulu stepanirii!“ — Va sè dica, acuma nici nu mai voru sè ni recunósca necasurile si suferintiele! Va sè dica, acést'a a fost tendint'a domniloru nostri, ca prin conlucrarea nóstra, sè ne despóie de *representanti aperiatori*, de strigatori in lume pentru necasurile si nedreptatirile nóstre!

Ast'a a fost politic'a. Bine că o pricepemu. Bine că vinu a ni deschide ochii, chiar acelorla dintre noi, cari o data cu capulu nu voiau sè véda si sè pricepa, in cátro merge lucrulu.

Dar, dle Redactore, déca multora dintre agentii, dintre uneltele cele órbe si ticalose ale domniloru la alegéri, de atunci încóci li s'au deschisu ochii si ei in caintia si-batu peptulu si suspina: „Iérta-ni Dómne, că n'am sciutu ce facemu!“ — apoi pre d'alta parte nici de cei impetrati in pecatu nu ni lipsescu, cari — déca o data s'au nascutu si botesatu si crescutu in pecatu, apoi — totu in pecatu vor sè traiésca pon' la cea din urma resuffare! Advocatulu „Ludaia“, s'a mutat ca agente alu stepanirii in mediloculu nostru, dar a remasu Ludaia si — putrediesce ca o Ludaia imputita! Haru Domnului, că — astfelu de Ludai n'avemu multe si pre câte avem, le conoscemu din departe si ne ferimu de scarnav'a lor!

Cea-ce inu se pre mine, ca pre unu preotu, pre unu servitoriu alu altariului, pre unu inventatoriu alu a'leverului, moralei, dreptat'ii crestine atátu de amaru me dóre — *degradarea si neindreptarea unoru colegi ai mei*, de a caroru portare antinationala déca m'am indignatu ia alegérite din 1873, 74 si 75, apoi de faptele antimorali si chiar criminali de atunci încóci — trebuie chiar sè me ingrozescu si se-mi ascundu faci'a de rusine! Asiá cele-ce se vorbescu pre aici si cari mie mi se descoperira autenticamente de persóna competente, despre — faimosulu preotu M. . . din Petrovasela, foimosu dupa tienut'a sa Bissingiana si prin cumperarea si nemicirea cártiloru de legitima-tiune a mai multuru alegétori romani etc. etc. — meimplura de dorere si totu d'o data de indignatiune! Acestu preotu, servindu-se de protectiunea ce o are la cei de la potere, si abusandu de chiamarea sa sacra, s'a pusu a speculá in tóte pártile prin cugetu necuratu, spre daun'a si chiar ruinarea, seracirea poporului nostru! Luandu insemnata suma de bani dela unu comerciantu din Panciova, pentru ca pe séma

acelui'a, pre langa unu óre-tare cáscigu si peniru sine, sè cumpere tómn'i trecuta cucurudiu, a si cumperatu fórte effiau, dar in locu sè-lu fie datu la destinatiune, du l'a impartitu poporului in lipsa, cu pretiu *inlóbítu si întreitu*, ba — cum se vorbesce, si numai cu gur'a, pre obligatiuni bune, in astfelu de modu, încátu comerciantele cu banii se vede insielatu, ér poporulu si anume 180 de case, prin acestu „Geschäft“ popescu, se semte reu pacalitu si seracitu, si blastema in gur'a mare! Cáci apoi din acésta urita *specula popéscá* se nascu unu procesu scandalosu, unde parintelui i se luara obligatiunile, ómenii se luara la juramentu si adevérule esí la lumina — ingrozitoriu, decaderea morale infioratória!

Ei bine, ce o sè se alega de noi, de causele cele sante ale nóstre, prin astfelu de portare preotiésca, basata pre grati'a, pre favorulu coloru de la potere?! Si — in fine, ca sè prescurtu pentru asta data, — pre cátru de urite sunt acestea, au mai frumóse sunt, cele-ce se vorbescu pre tanguite despre essactiunile parintelui protopopu alu nostru, asemenea protegiatu alu stepanirii, pentru contestáre sale la alegéri. Specul'a in bisericá, specul'a cu officiele bisericesci — nu numai că nu încéta, ci inca cresce si prin protectiunea coloru de susu, devine totu mai efronte! Curendu in acésta privintia am sè vi trimitu date specialí, pentru ea sè mai atragemu o data atentiunea sinodului eparchiale asupra acestei ciuime in bisericá!

Conclusiunea — dorere, trebuie se o facu asiá: toti cei-ce orbisii spriginescu poterea intru pornirile ei, contraria dorintieloru poporului si nationalitat'ii nóstre, ei facu ea sè-si cáscige favorulu poterii, spre a fi scutiti in faptele lor *nemorali si nelegali!* Si ast'a este ce totu mai multu bate la ochi in sistem'a politica de astadi. —

De langa Crisulu-albu, fauru 1876.

Este detorintia nationala sánta, a pune in curente pe publiculu romanu despre tote cele ce se petrecu prin tienuturi romanesce, fie bune, fie rele; cáci din ambele casuri potemu scote inventiatura si folosu. Acestei detorintie voiu a satisfice si eu prin aceste orduri.

Din capulu locului inse, pre langa cea mai mare parere de reu am sè spunu, că nu am d'a aduce la cunoscint'a onoratului publicu cetitoriu vr'o scire imbucuratória, ci intem- plare ce multu deróga institutiunilor nóstre bisericesci, vediei si respectului ce compete si pretindemu cu totu dreptulu pentru limb'a si nationalitatea nóstra; este inca unu exemplu de servilismu, inca o dovéda despre spiritulu demoralisatoriu ce predomnesce astadi o parte considerabila a intelegintiei nóstre! Ca sè nu abusediu inse de pacientia cetitoriloru voiu descrie pre scurtu intem plarea, pre carea senti- niulu meu de crescinu si romanu imperiosu me indémna a o aduce la publicitate.

Mórtea cruda rapindu din viétia pre bravulu proprietariu romanu *Moldovanu*, din comun'a Simandu, cottulu Aradului, la immortalizarea acestui'a unulu dintre preotii din locu, cu numele *M. Leucutia*, a aflu cu scopu a tiené cuventarea funebrele in limb'a magiara. Cuventare funebrele in limb'a magiara, tienuta printru unu preotu romanu, la immortalizarea unui romanu adevératu casi reposatulu *Moldovanu* si intr'o comuna, potu dice, mai curatu romana!

Eca, domniloru liberali romani de colu de susu, la ce cutesantia s'au aredicatu unii dintre cei mititei, vediendu faptele si portarea dvostre, vediendu neinteresarea cu carea priviti la calcarea in picióre a drepturiloru nóstre, la desconsiderarea si delaturarea limbei nóstre! Vedeti cum se nisuescu si ai nostrii de pre la sate a emulá cu dvóstra, a jucá dupa draga voi'a lui Pista chiar casi dvóstra! Si apoi óre noi satenii avemu a-ne mirá de astfelu de fenomene? — ba nu dieu, cáci in veci remane adevératu dical'a latinesca: „A bove maiori

discit arare minor,“ si apoi totu asiá si cea romanésca. Dela capu se impute pescele.“ Vedeti, dni mameluci de sus, la ce ne duceti!

Cu espunerea acestei templari, ce lasu sè o judece publiculu peste totu, asi fi gat'a: dar o alta imprejurare me indémna a continuá firulu scrierii, si anume:

Fiindu intrebatu parintele *M. Leucutia*, cá din ce indémnu a facutu pasiulu acest'a, prin care asiá de aduncu a vatematu biseric'a, clerulu si natiunea romana in genere, — intre altele ca motivu principale lasa a ni se spune: am voitu sè aretu strainiloru cari nescotésce clerulu nostru, cá dá, si in clerulu nostru se afla barbati de specialitate, barbati cari-su capaci a tiené cuventarii!!

Bucura-te deci, cleru romanu in genere, cá éca s'a ivitu unu lucéferu, care a resfiratu cétia ce impedeá stralucirea marirei tale; si in specie bucurati-ve, preoti romani, cari sunteti fericiti a fi mai in apropiarea comunei Simandu si a-ve impartesi cu prisosintia din radele binefacetórie ale lucéferului de nou ivitu, cáci voi cu fruntea aredicata in susu poteti de acú contá la respectulu si stin'a strainiloru; si inea una data bucurate si tu comuna Simandu, carea esti pré fericita a contiené in sinulu teu unu barbatu astfelu de luminatu!!

Acestea si atat'a dici dle Leucutia, cá ar fi caus'a ce te indémna a tiené cuventare funebrele in limb'a magiara, intr'o comuna romanesca, pentru romani si la immortalizare romanesca? — Frumosu! eu inse, dle Leucutia, sum cu totulu de alta parere; eu cugetu cá dta nu numai nu adausesi nemica la nimbulu clerului romanu prin rostirea cuventarii unguresci, fungédu ca preotu, ci dóra facusi chiar din contra. Vei adauge inse — dupa a mea modesta parere — prin un'a portare morale de modelu, dar nici odata prin portare casi cea inregistrata mai sus. — Credu cá mi-vei dá dreptate si vei tiené contu de aci nainte de opiniunea romanesca de pe aici, a carui interprete mi-luái voi'a a me face Dée Ddieu!

Din Lunca, cottulu Aradu, fauru 1876.

Ieri in 14 februarinu avuramu norocirea a ne induleci din unu actu solenelu nationale, care abia sperámu cá va reusi asiá de bine; spre mirarea si man'a contrariloru nostri nationali, si spre bucuri'a nostra diu'a de ieri ni fu o di de serbatoru.

Comun'a *Sicula* cu filiala sa *Giuba* eri si-au alesu adeca notariulu cercuale, dupa-ce fostulu notariu, *Strasser*, — care in unu timpu indelungatu cátru servi ca notariu mai cá nu trase ehiar si pelea de pe bietulu poporu romanu, — si-dede demissiunea, fiindu morbosu si gata a-si dá sufletulu in manele Celui-ce de buna séma i va resplátí forade-legile.

Erau la acestu postu 7 concurenti: 6 romani si unulu magiariu; dintre cei 6 romani inse n'au avutu partita, decátu numai duoi: *Nicolau Caba*, candidatulu poporului, si *Ioanu Iancu*, candidatulu domniloru. Caus'a fu, cá desi 6 au fost romani, dara dintre toti mai romanu si mai aplicatu intereseloru poporului este dlu Caba, romanu verde, romanu in fapta, in sufletu, si nu numai in cuvinte si dupa nume. Si sciau acést'a dni magiari, dar mai vertosu scia poterniculu basie magiari, judele amministratoriu *Czárán* — s'au cum lu-numesce poporulu in limb'a sa, Cioroiu; — de aceea acest'a a si facutu tote pentru trantirea candidatului poporului Caba, si éra si tote in favorea candidatului seu Iancu, de care se vede cá i place forte, fiindu mai slabu la angeru de securu. Acestu *Czárán* a chiamatu deci pre judii comunali la sine si ii-a dascalitu bine, demandandu a cortesi pentru oficiosulu candidat, Iancutiulu seu. Dar tota opintirea a fost insecar, cáci se vede cá incepe si Romanulu a se destéptá din somnulu celu de morte.

Dintre 40 voturi a membriloru virili si comunali, dlu Caba a avutu 28, ér Iancu Iani

numai 12. Onore alegetorilor si recunoscintia dlu preotu I. Moutia, care s'a pusu in fruntea poporului, si in contra opintirilor si voiei contrarilor nostri cei spriginiti si de preotulu G. Dronea, a condusu turm'a credintiosa casi unu pastoriu bunu, ferind'o de lupi! Bucuri'a poporului si a inteligentiei romane, care din totu cerculu era adunata aci, fu ne marginita, caci seiau ce factoru activu si resolutu capata aceste 2 comuni romane care pana acum au fost totu impilate si subjugate de contrarii nostri; er man'a dloru magiari, mai vertosu a lui Czaran, era de asemenea nespusu de mare.

Ceea ce a indignatu in acesta di solena pe toti adeveratii romani dintre cei de facia a fostu desbinarea ce se vede ca domnesce intre preotii nostri din locu. Eu nu voescu a cerea care este vinovatu si prin urmare a aduce judecata intre densi, ci ii rogu si conjuru pe totu ce au mai santu se cugete ca desbinarea loru este in detrimentulu causei nostre preste totu si apoi de aci si a loru; de aceea face bine si in interesulu causei comuni a nostre — abstraga dela consideratiuni personali si unindu-se in fratia cu nou alesulu bravu notariu se caute a lucra si a nisui pentru inaintarea atatu spiritualu, catu si materiale a poporului din Sincula, care vai ce mare lipsa are de concordia fruntasiloru sei pentru a ajunge la o buna-stare. *Publiu V. Maro.*

Varietati.

* * (Conflictu aprigu si forte periculosu) s'a nascutu aci doue septemane, si nici pana astadi nu este complanatu — intre colegiulu profesoralu si intre studentii dela *Universitatea croata Franiscu-Iosefiana din Zagrabia*; acelu conflictu s'a nascutu astfelu, ca unu custode alu bibliotecei vatemendu pre unu studente, si acest'a cerendu-i si neprimindu satisfactiune, l'a atacatu si insultatu reu intr'o localitate publica, ceea-ce custodele denunciandu colegiulu profesoralu, acest'a numai de catu a relegatu pre acelu studente pentru totu de un'a dela Universitate. Acesta aspra si necompetinte judecata a interitatu pre toti studentii, cari deci au inceputu a face demonstratiuni in contra profesoriloru si a nu mai cerceta prelegerile. Colegiulu profesoriloru la acest'a comise a dou'a mare gresiela, ca denuncia tribunallulu criminalu pre siette studenti cei mai de frunte, in contra carora se incepu cercetare criminalu! Prin acest'a ruptur'a deveni completa; classile se inchisera si — chiar Universitatea deveni compromisa si periclitata. Se incercara apoi feliu de feliu de complanari, dar nu succesera, caci profesorii nu voiau a-si reconosce gresiielele si a revoca tote measurele loru. Si atunci studentii se aretara mai intielepti, mai buni patrioti. Ei dintr'o adunare generale anunciara, ca — nu voru se periclite institutul nationalu, ci sustienendu-si totu dreptulu, de ocamdata voru cerceta prelegerile si se voru retiené de la ori-ce demonstratiuni mai de parte. Asia se crede ca — cert'a si periculu se va asiedia.

* * (Forte nimerita paralela.) O foia magiara („Hon“) luandu notitia ca celu mai mare Imperiu din lume, Imperiulu Chinei, numitu „celu cerescu“, ce este mai mare de catu Europa intréga si numera peste 500 de millioane de locuitori, adauga ca n'are gazete, nici casi unu orasiu mai marisioru la noi. Tote foile periodice ale grandiosulu Imperiu nu intreacu numerulu de 10, adeca diece, si tote aceste foi impreuna nu au 8000 de abonenti! Apoi magiarulu reflecta: „La noi gazetele sunt catu gunoaiulu, si pre candu noi numeramu barbatesce la gazete, chinesiia numera barbatesce — la bani. Asia se intelnescu estremele!“ Intr'adeveru, numai aceea pote se fia inca vorb'a, ca ore semtiescu chinesiia atatu de amaru lips'a de gazete, precum semtiescu domnii magiari lips'a de bani?! . . .

* * (Triunfu alu dreptatii si reconoscintia publica.) Ni se reporta din *Secusigiu*, frumos'a si mare comuna romana de la Muresiu, in comitatulu Temesiului, cumca la alegerile comunli, resp. la restauratiunea partiala a reprezentantiei comunali, este-timpu a invinsu cu mare majoritate partia omeniloru de omenia si astfelu apoi si din autistia comunale s'au scesu cei fora de lege, omenii abuseriloru, hotteloru si tiranieloru, despre cari si in contra carora de atatea ori s'a scrisu in „*Albina*!“ Sentiulu de onore si de dreptate alu majoritatii poporului si o conducere buna au contribuitu multu, dar portarea drepta, umana si deplinu legale a d-lui pretore *I. Bogma* la aceste alegeri, a fost care a incoronatu opulu. Acesta reconoscendu-se cu multamita de toti cei buni. Redactiunea Albinei este rogata a da acestei reconoscintie si spresiune publica, cea-ce facemu cu placere. —

Ratiociniu publicu

despre banii, si cartile primite cu ocazinea tienerii balului romanu din S. Sabesiu, arangiati la 11/13 ian. a. c. pentru intemeierea unei bibliotece la scolele romane confesionali din locu.

Sum'a baniloru incursi dela participanti a fostu 208 fl v.

Au incursu dupa aceea dela p. o. dnii: N. Cosgarea cap. 2 fl, Ilesiu 1 fl, Anculea 1 fl, St. Borgovanu 1 fl, Friedrich Roth 2 fl, I. Mihaltianu 2 fl, I. Dicu Decanu 1 fl, I. Piso 2 fl, Stef. Morariu 1 fl, Elia Bogdanu 1 fl, I. Stoicutia 1 fl, I. Pandrea 2 fl. — Din colect'a facuta in Sabiu au incursu dela p. t. dnii: I. Hanea, dir. sem. 3 fl, I. Popescu, prof. sem. 3 fl, Elia Macelariu 2 fl, Dr. S. Pecurariu 2+5=7 fl, V. Romanu 1 fl, Adv. Popa 1 fl, v. a. — Dela dlu N. Sandru, propr. in Ord'a de diosu, 10 fl, v. a.

Asi adara venitulu totale fu: 249 fl v. a., er spesele censurule au fost: 121 fl 50 cr, v. a., prin urmare venitulu curatu e: 127 fl 50 cr, v. a.

Au incursu apoi carti dela p. t. dnii: N. Leonhard, jude reg. 24 vol. autorii classici germani; Fridrich Fronius, profesoru la gimn. evan. lut. din locu, 80 vol., carti istorice, pedagogice si teologice. —

Subscrisul comitetu arangiatoriu prin acest'a vine deci a esprime profunda multamita tuturoru p. t. dnii, cari au binevoitu pe acta cale a contribui la fundarea bibliotecei scolari amentite, er istoria acestei bibliotece va insemna de buna sema cu colorile cele mai viue numele fundatoriloru acestei bibliotece, si generatiunile ce vor gust'a din fructele ei vor sei se apretiucesca faptele nobili a'e fundatoriloru.

S. Sabesiu, in 17 Fauru 1876. — Comitetulu arangiatoriu: *Muresianu, Herlea, Germanu.*

Publicatiuni tacsavili.

CONCURSE:

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Forasesci*, protopresbiteratulu Fagetului, se escrie concursu cu terminulu de siesse septemane dela prim'a publicare.

Emolumentele sunt: 42 fl. v. a. in bani, 10 meti de grau, 20 meti de cucurudiu, 100 lb. de sare, 12 1/2 lb. de luminari, 8 orgii de lemne, cartiru liberu cu gradina de 1 jugeru.

Doritorii de a ocupa acestu postu, sunt avisati recursele loru instruate in sensulu statutulu org. bis. si adresate Comitetulu parochialu a le substerne la dlu protopopu *Atanasiu Ioanovicu* in Fagetu.

Forasesci in 3 fauru 1876.

1—3

Comitetulu parochialu,

In co'ntielegere cu dlu protopresbiteru tractuale.

Pentru vacantea parochia in *Cosdeni*, protopresbiteratulu Pomezuelu, comitat. Biharai se escrie concursu.

Emolumentele sunt: 2/3 sesiune de pamentu parochiale, stole si biru dela 110 numere de case, cartiru liberu cu gradina frumoasa.

Doritorii de a ocupa acesta parochia au a-si tramite recursele instruate cu tote documintele prescise in statutulu organicu dlu protopopu alu Pomezuelu *Elia Moga*, pana in 28 fauru v. era in 29 fauru se va tiené alegerea.

Cosdeni 26 ian. v. 1876.

1—3

Comitetulu parochialu,

in co'ntielegere cu dlu protopresbiteru tractuale.

Pentru vacantea parochia din comun'a *Ignesci* in incopciare cu parochia din comun'a *Mineadu*, in dieces'a Aradului protopresv. Ienopolei, (Borosineu,) se escrie concursu cu terminulu de alegere pe 29 februaru st. v. a. c. pe langa urmatoriele emolumente:

a) in *Ignesci*, casa parochiala, biru dela 50 de case cate una mesura cucurudiu sferimatu de tota casa, stolele usuate si 2/3 sesiune pamentu aratoriu.

b) in *Mineadu*, biru dela 35 de case, cate una mesura cucurudiu sferimatu de tota casa, stolele usuate si 3 jugere de pamentu aratoriu.

Recurentii au se produca: testimoniu despre absolvirea teologiei, atestatu de calificatiune si de moralitate, preotii santiti vor ave preferintia.

Recursele adresate comitetulu parochiale, sunt a se tramite oficiulu protopresbiterale in Ienopolea — Borosineu — posta ultima Borosineu.

Ignesci, 6 fauru 1876.

1—3

Comitetulu parochialu din Ignesci-Mineadu.

Cu scirea mea:

Nicolau Beldoa, mp. adm. protopresbiteralu.

„ALBINA“

Institutu de creditu si de economi in Sibiu.

Domnii actionari ai Institutulu de creditu si de economii „Albina“ se invita prin acest'a, in vertutea art. 48 din statute, la

Atrei-a adunare generale ordinaria,

care se va tiené in Sibiu la 28 martiu 1876, stilulu nou, nainte de mediadi la 10 ore in casa propria a institutululu din strad'a macelariloru (coltiulu stradei Baier nr. 1.)

Obiectele:

1. Reportulu generale asupra starii societatii, si bilantiulu anulu 1875.
2. Reportulu comitetulu de revissiu.
3. Fipsarea dividendiloru.
4. Defigerea pretiulu marceloru de presentia.
5. Alegerea Comitetulu de supraveghiare.
6. Modificarea statuteloru in sensulu legii comerciali noue.

DD. actionari, cari in vertutea art. 50, 51 si 52 din statute voescu a participa la numita adunare in persona ori prin plenipotentii, sunt rogati, a-si depune la casa a institutululu actiunile loru si eventuale dovedile de plenipotentia, celu multu pana in 26 martiu 1876 stilulu nou dupa mediadi la 6 ore.

Sibiu, 16 februaru 1876.

1—3

Consiliulu de administratiune.